

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 309.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e88236/facsimile.pdf> (tilgået 01. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

ling i Stænderne, navnlig ved ham som Referent, der saaledes vil kunne give den fornødne Oplysning.

Seventies: Angaaende det Spørgsmaal, som har været noget omtaltes mellem de sidste Talere, om Forbudsloven af Læge- og Apotekerloven, saa jeg gjørte den Erindring, at denne Læge- og Apotekerloven blev forfattet af den Kongelige Regering i Aaret 1846 var for i Stænderne. Da den indledtes og den tilsvarende Paragraph i Lovforslaget blev antaget, end bemærkede her i det nærværende Udsnit, og hvad mig selv angaar, da var jeg dengang, som jeg tilføjer er endnu, i Tvivl om, hvorledes denne Læge- og Apotekerloven ret skulde forhandles; men da den, i Stænderne til denne Sags Behandling nedsatte Comité havde en Mand i sin Mitte, som ved dengang maatte anses for at være den mest Kundskab i dette Sags, nemlig nu af den Generallægekommissioner Medlem, saa kunde der fra min Side ikke være nogen Betænkelighed ved at gåar ind paa den der antagne Behandling, som der foretog sig vel heller ikke et Tvivl om, jo var rigtig; men, som sagt, i det dengang forelagte Udsnit led Lægen meget forskellig fra de Lov, der findes i nærværende. Jeg kan ikke erindre det, da jeg ikke har det her tilføjet, men de ærte Medlemmer vilde kunne erfare, at det er saaledes; jeg troer forøvrigt, at Forskellen bliver deri, at dengang tog man Hensyn til det Kar, hvori Sessjonen holdtes, det nemlig Sessjonen holdes altid Karret, for end de udførte Mandater skulle være, men som nu derimod tager Hensyn til det videnskabelige Udførelsesaar. Da jeg forfatter det rigtig, var jeg ikke med Bestemthed sig, men saaledes har Sagen været sig for mig. Jeg skal derfor tillade mig, med Hensyn til den Forskilling, som var ærte Lægerne som om Rættene for Comiteen til, ikke at udsætte nogen Forandring i hvad der i Udsnit er forfattet om, at de, som ere fødte i 1826, skulle være værnepligtige, at bemærke, at det, der for mig var afgjort, var de allerede berørte Tidensforholdigheder, og at jeg ikke troede at skulle tillægge de øvrige af dem andre Motiver nogen Vægt. Dette skal jeg kun for min egen Skyld tilføje.

Der er af et æret Medlem her i Forsamlingen stillet et Amendement om, at alle de Mandater, der ere erlagte for at frelses for værnepligtige, skulle tilkomme enten den Hensyn til, om Bestemmelserne senere blive udførte eller ikke. Jeg kan ikke andet end sige, at dette er fuldstændig konsekvent, og endvidere, til at jeg ikke tror tiltræde det, var, at jeg ikke havde nogen Dødsfald over, hvor store disse Summer kunde være. Derfor jeg ikke nærmere oplyses om, at disse Summer vilde være meget store, da agter jeg ogsaa, naar Amendementet kommer under Afstemning, at fremme derfor, og det som meget mere, som jeg yderligere er bleven beghjort i denne min Betragtning ved hvad der af den ærte Rigsdagmand for Ridderskabets Dets Distrikt (Vidste) er bleven anført for det. Det Medlem af Comiteen, som har stillet dette Amendement, er idag ikke tilstede her i Forsamlingen og kan kun saaledes ikke selv sige Dødsfald for det.

Naar det af et æret Medlem er bleven anført, at § 4's Bestemmelse er uretferdig, fordi det, som her indeholdes, allerede ligger i § 1, sammenholdt med § 12, saa troer jeg dog ikke, at dette forholds sig som; thi naar Bestemmelsen i § 4 skulle udgaa, saa vilde af § 1, konsekvent med § 12, følge, at alle de, som vare ældre end 22 Aar og hidtil havde været frie, skulde udfrielses.

Varfod: Det er blot et Par Bemærkninger, jeg skal tillade mig at gjøre. Værnepligtloven var første Gang for i Stænderfor-lingen 1844. Havde man dengang fundet sig i Billighed, da havde alle de, som dengang vare 18 Aar, været værnepligtige; men de, som i 1844 vare 18 Aar, ere i 1848 22 Aar, eller værnepligtige efter nærværende Udsnit. Denne Betragtning alene vilde være tilstrækkelig for mig til at kenne for Bestemmelsen i § 4, selv om jeg ikke saae den til, hvorledes Forholdene nu ere forandrede. I Aaret 1844, fandt Forhandlingerne om Værnepligten Sted under den dyreste Fred, men Forhandlingerne om foregaar under Krig, og en Krig, mener jeg, af en saadan Natur, at der ikke kan være Dødsfald for Nogen til at træffe sig tilbage.

Den anden Bemærkning, jeg skal tillade mig, er følgende. Der har, saavidt jeg kan sige, ikke hidtil fundet nogen afsluttet Fria-

gelse for Værnepligt Sted; der har kun været en midlertidig, og naar, som jeg haaber, inden saa Dage det nærværende Lovudkast med enkelte Forandringer er bleven Lov, skal det godkjendes, at det kun var en midlertidig Fria-gelse, der tidligere fandt Sted. Naar man altsaa har hørt sig Fria-gelse, da er det ikke en fuldstændig Fria-gelse, der er kun en midlertidig Fria-gelse; man har nemlig kun hørt sig den Fria-gelse, som fandt Sted og vilde have Sted, indtil den almindelige Værnepligt blev udført. Denne Fria-gelse er det, der er opnaaet ved Krig; en større Fria-gelse kunde ikke opnaaet, og jeg indser derfor ikke, at det kan være enten nogen Vilje eller nogen Sammenligning, der kan paalyde en Tilbagebetaling af den erlagte Skatte, naar den, som har hørt sig en midlertidig Fria-gelse, nu, da alle midlertidige Fria-gelser ophøre, bliver kaldet til Tjeneste. Som Folge heraf er jeg aldeles enig med den ærte Ordfører for Udsnit. Jeg haaber, at han selv vil stille et Forslag i saa Henseende; skulde han imidlertid ikke gjøre det, forbeholder jeg mig det deri.

Ordfør: Jeg troer, at der, efter de hidtil gjældende Love, ikke er den allermindste Tvivl om, at Læge- og Apotekerloven maatte være den Albet, man virkelig har opnaaet og er indbragt i ved Aarets Begyndelse. Det er utvilsomt sig i Udsnit af 27de Juni 1842, hvorefter der blev en Forandring i de hidtil fulgte Regler. Forhen blev nemlig 1ste Mai anset som Normaldagen, hvorefter man beregnede Aarens; men man beregnede den da tillige efter det fuldstændige Aar og ikke efter det begyndte. I 1842 derimod blev det fundet rigtig, at man saavel i Danmark som i Hertugdømmene, beregnede en Person's Alder med Aarets Begyndelse efter den 1ste Januar som Normaldag; men, da Sessjonen først holdtes langt ind i Aaret, og man ved at antage, at det 22de Kar skulde være stillet den 1ste Januar, vilde komme til det Resultat, at Bestemmelserne blev udførte, for end han var maaske næsten 24 Kar eller meget over 23, antog man det best, at Bestemmelserne blev udførte i det Kar, i hvilket de stilledes det 22de Kar, naar man tog Hensyn til den Alder, de havde begyndt den 1ste Januar, det er dog som ordentlig vilde have opnaaet 22 Aars Alderen inden Sessjonsmødet i Septem-ber, indvandt den første Del af dem. Dette blev da bestemt og denne Regel er og vil blive den i Udsnit, som vist ikke har hørt sig Hensyn til at gjøre nogen Forandring deri. Dette ser man af 2 Ting; først fordi at, dersom man vilde betragte dem, der ere fødte i 1826 som 22-aarige, og altsaa dem, som vare fødte i 1827, ikke som 22-aarige i 1849, saa vilde man ingen 22-aarige have i dette Kar. Det var umuligt næsten at gjøre en saadan Forandring. Det er ogsaa klart, at naar Anordningen vilde gjøre en Undtagelse, vilde den først gjøre en saadan med Hensyn til de 330-Værnepligtige, saaledes, at Forskillingen til Udførelsen skulde for dem begynde fra en anden Tid, end den almindeligvis begynder. Der nævnes derefter i § 9 dem, som ikke have opnaaet 23 Aars Alderen Men hvad der forekommer mig at være unaturligt, det er ikke blot det, at de i Aaret 1826 fødte 330-Værnepligtige, derved blive værre skulle end de i Aaret 1826 fødte hidtil Værnepligtige, som ere be-handlede ved den sidste Sessjon som 22-aarige, fordi de uden Und-tagelse vilde komme ind under Udførelsen; men det forekommer mig tillige at være, en exceptionel Bestemmelse, naar man siger disse i Aaret 1826 fødte med, fordi man allerede har etableret den meget svære Regel, at alle de, som inden Anordningens Emanation have opnaaet Udførelsesalderen, skulle medtages; det er unaturligt. De ærte Rigsdagmand, der have stillet sig i den Retning, at de, der vare fødte i 1826 kan skulde medtages med disse Undtagelser og Indskrænkninger, have derved antaget, at ikke blot de i Anordningen gjorte Undtagelser, som forøvrigt forhinder dem ikke vilde påse sig paa de hidtil 330-Værnepligtige, men at ogsaa Undtagelser, der vare analoge med disse, skulde komme dem tilgode; men hertil vilde ud-fordres et ganske nyt System, en Række af Bestemmelser, angaaende de Forhold, som skulde anføres at kunne betyde Fria-gelse for de 330-Værnepligtige i Analogie med de Forhold, der have betydet Fria-gelser for de Værnepligtige.

Naar en æret Rigsdagmand har ment, at der aldeles ikke var Anledning til at give de Føll deres Penge tilbage, der have gjort Udbetaling for at blive frie for Udførelsen, saa har han uden